

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem JUDr. Pavlem Kumprechtem ve věci žalobce **L. K.**, zast. JUDr. Evou Vaškovou, advokátkou se sídlem AK v Hradci Králové, Škroupova 957, PSČ 500 02, proti žalovanému **Krajskému úřadu Královéhradeckého kraje**, se sídlem Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. září 2010, zn. 16693/DS/2010/KF, t a k t o :

I. Rozhodnutí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje ze dne 7. září 2010, zn. 16693/DS/2010/KF, se z r u š u j e a věc se žalovanému v r a c í k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je p o v i n e n nahradit žalobci náklady řízení ve výši 7.760,-- Kč, k rukám JUDr. Evy Vaškové, advokátky se sídlem AK v Hradci Králové, Škroupova 957, PSČ 500 02, do 8 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se včas podanou žalobou domáhal přezkoumání zákonnosti shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo k jeho odvolání potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Nové Město nad Metují ze dne 5.srpna 2010, čj. 3372/2010/ODSH/VaD (dále jen „správní orgán I. stupně“). Tímto rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu na pozemních komunikacích dle § 22 odst. 1 písm. f) bod 1 zákona ČNR č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v platném znění (dále jen „přestupkový zákon“), kterého

se měl dopustit tím, že dne 25. 2. 2010 ve 12,45 hodin řídil mezi obcemi Náchod a Česká Skalice po silnici I/33, a to ve směru jízdy od Náchoda, osobní motorové vozidlo zn. Peugeot 405, registrační značky 3H8 1943, přičemž držel v ruce u levého ucha hovorové zařízení a telefonoval. Celé počínání bylo sledováno hlídkou Policie České republiky, která přijížděla od České Skalice a na křižovatce u hotelu Valentýna chtěla odbočit na Náchod, přičemž protijedoucí vozidlo řízené žalobcem odbočovalo vpravo na Českou Skalici. Po zastavení řidiče hlídkou Policie České republiky byl přestupek na místě se žalobcem projednán, ten však s přestupkem nesouhlasil s tím, že za jízdy netelefonoval, pouze byl prý opřen o dveře vozidla. Vzhledem k tomu přestupek projednal správní orgán I. stupně, který dospěl k závěru, že žalobce spáchal výše uvedený přestupek, za což mu uložil podle § 22 odst. 9 přestupkového zákona pokutu ve výši 2.000,--Kč a zároveň povinnost nahradit náklady řízení v částce 1.000,--Kč. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, o němž žalovaný rozhodl žalobou napadeným rozhodnutím. Odůvodnil je následujícím způsobem.

Nejdříve zmínil skutkový stav věci, výrok rozhodnutí správního orgánu I. stupně a obsah odvolání, konkrétně to, že žalobce podle svého tvrzení „za jízdy netelefonoval, nýbrž se opíral o dveře takovým způsobem, že měl loket opřený o dveře a podepíral si hlavu.“ Dále uvedl žalobcovy námitky, že nebylo výpověďmi policistů spolehlivě prokázáno, že by držel za jízdy u levého ucha hovorové zařízení a telefonoval, neboť žádný ze svědků údajný telefon či hovorové zařízení, které měl žalobce držet v ruce během jízdy, nepopsal ani v hrubých rysech. K řádnému zjištění skutkového stavu věci žalobce zároveň navrhoval provést místní šetření spojené s rekonstrukcí, když tomuto požadavku správní orgán I. stupně nevyhověl. Rozhodnutí o odvolání poté žalovaný odůvodnil takto:

Konstatoval, že při něm vycházel ze skutečností, které bylo možno objektivně posoudit. Poté citoval právní ustanovení upravující a vedoucí ke správně zjištěnému skutkovému stavu věci (§ 51 přestupkového zákona a §§ 2, 3, 50 odst. 3 a 4, 51 a 55 správního řádu), přičemž kladl zvláštní důraz na svědeckou výpověď, při které svědek vypovídá o skutečnostech, které vnímal svými smysly. Poznamenal, že z výpovědí policistů jako svědků vycházel při rozhodování již správní orgán I. stupně, který je hodnotil jako věrohodné. Otázka věrohodnosti zasahujících příslušníků policie jako svědků byla podle žalovaného v rozhodnutí správního orgánu I. stupně dostatečně odůvodněna, stejně jako zamítnutí návrhu na provedení místního šetření a rekonstrukce, zda bylo možné v ruce žalobce vidět telefon nebo hovorové zařízení.

Poté žalovaný uzavřel, že nemá důvod pochybovat o věrohodnosti a pravdivosti výpovědí zasahujících policistů, když ti neměli na věci jakýkoliv zájem, neboť vykonávali pouze svojí služební povinnost v souladu se zákonem.

Žalobce napadl žalované rozhodnutí správní žalobou. V ní předně namítal, že žalovaný v rozhodnutí pouze odkázal na ustanovení správního řádu, která upravují postup správního orgánu při zjišťování skutkového stavu věci a při provádění dokazování. Ztotožnil se přitom se závěry správního orgánu I. stupně ohledně

výpovědi příslušníků Policie České republiky, jakož i s názorem ohledně zamítnutí návrhu na provedení místního šetření a rekonstrukci případu, aniž by tento svůj postup jakkoliv odůvodnil.

Žalobce se neztotožňoval se závěrem, že by výpovědi svědků byly konzistentní. Poukazoval na to, že svědek pprap. L. V. pouze vypověděl, že viděl u levého ucha žalobce „věc ve tvaru hovorového zařízení“. Že by se jednalo o hovorové zařízení či telefon však výslovně nepotvrdil. Svědek nstržm. R. Š. nejprve hovořil ve výpovědi o hovorovém zařízení, poté o telefonu. Žádný ze svědků přitom údajný telefon či hovorové zařízení, které měl žalobce držet v ruce během jízdy, nepopsal ani v hrubých rysech. Podle žalobce tak svědecké výpovědi neprokázaly, že by za jízdy držel hovorové zařízení nebo telefon, a proto podle něho mělo být v pochybnostech rozhodnuto v jeho prospěch, a to v souladu se zásadou in dubio pro reo.

Správní orgán I. stupně nepostupoval podle žalobce v souladu s ust. § 50 odst. 3 správního řádu, když nezjistil všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena, a když nebylo přihlédnuto k tvrzení žalobce. Přitom žalobce od samého počátku popíral, že by za jízdy telefonoval, neboť měl pouze opřený levý loket o dveře a podepíral si tak hlavu. Krom toho policisté nemohli v předmětném místě zřetelně vidět, zda držel v ruce telefon či hovorové zařízení. Právě proto navrhoval žalobce k objasnění skutkového stavu věci místní šetření a provedení rekonstrukce. To by podle něho přispělo k vyhodnocení věrohodnosti svědeckých výpovědí.

Vzhledem k tomu žalobce navrhoval žalované rozhodnutí zrušit a věc žalovanému vrátit k dalšímu řízení.

Žalovaný se vyjádřil k žalobě podáním ze dne 8. prosince 2010. Odkázal se v něm na obsah odůvodnění žalovaného rozhodnutí, přičemž s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu zmínil, že z principu není důvodů jakkoliv pochybovat o věrohodnosti svědeckých výpovědí policistů. V rámci ústního řízení před správním orgánem I. stupně byli vyslechnuti tři svědci – zasahující policisté, přičemž jejich výslechu byl žalobce přítomen. Nstržm. D. uvedl, že viděl, jak žalobce drží u levého ucha hovorové zařízení a popsal další průběh zákroku. Rovněž nstržm. Š. vypověděl, že viděl, jak žalobce drží v levé ruce hovorové zařízení a i on popsal další průběh zákroku. Pouze v odpovědi na otázku žalobce uvedl pojem telefon, což však žalovaný shledal irelevantním. Svědek pprap. V. vypověděl, že viděl žalobce, jak drží v ruce hovorové zařízení.

Podle žalovaného byl přestupek řádně zjištěn a zadokumentován, když tři poučení svědci – zasahující policisté do protokolu uvedli, že na vlastní oči viděli, že žalobce držel u ucha hovorové zařízení. Dodal, že podle rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2008, č.j. 1 As 64/2008-42, „Skutečnost, že řidič drží v ruce telefonní přístroj, je totiž objektivně vnímatelná lidským zrakem z protijedoucího vozidla. Proto tvrzení policisty, že stěžovatele viděl držet v ruce za jízdy telefonní přístroj, může být samo o sobě věrohodným důkazem, aniž by byl předložen další důkaz, neboť

k tomu není potřebná odborná znalost ani zvláštní vybavení. Naopak překročení povolené rychlosti vozidla musí být prokázáno způsobem nevyvolávajícím pochybnosti, tj. obvykle snímkem z radaru.“

K návrhu na provedení místního šetření a rekonstrukce, který byl zamítnut, žalovaný uvedl, že správní orgán dostal své povinnosti a zjistil všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu. Zavinění žalobce měl za prokázané třemi svědeckými výpověďmi, proto s přihlédnutím k zásadám správního řízení - ekonomičnosti a rychlosti řízení, již nepovažoval provedení těchto důkazů za potřebné. Vzhledem k tomu navrhoval žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

Krajský soud nařídil k projednání žaloby na den 17. ledna 2012 jednání. Při přípravě na ně však zjistil, že žalobou napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Proto ještě před ním rozhodl ve věci bez jednání ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s“), o čemž účastníky řízení telefonicky informoval. Dospěl totiž k následujícím zjištěním a právním záměrům.

Žalobce v podstatě namítal neodůvodněnost žalovaného rozhodnutí ve směru ke svým žalobním námitkám, potažmo k přestupku, jehož se měl dopustit. A krajský soud mu musel přisvědčit. Podle § 68 odst. 3 správního řádu (zákon č. 500/2004 Sb., správní řád) totiž musí odůvodnění rozhodnutí obsahovat důvody výroku rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. Z odůvodnění rozhodnutí tak musí být mimo jiné seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné, nebo jinými řádně provedenými důkazy za vyvrácené. Třeba přitom zdůraznit, že tyto požadavky platí stejnou měrou jak pro prvoinstanční správní rozhodnutí, tak pro rozhodnutí o odvolání. Těmto zákonným požadavkům ale zůstal žalovaný hodně dlužen, když odůvodnění jeho rozhodnutí je v tomto směru obecné a nezabývající se žalobcovými námitkami výše uvedeným způsobem. Tento zásadní nedostatek však již nemohl odstranit ve vyjádření k žalobě, byť se o to zjevně snažil. V důsledku toho je však žalobou napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

Pro tento závěr si stačí položit následující otázky. Co lze z odůvodnění žalovaného rozhodnutí ve směru k jeho výroku zjistit? Jaké důvody vedly žalovaného k tomu, že odvolání žalobce zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil? Odpověď zní - v podstatě nic. Má-li totiž odůvodnění rozhodnutí něco málo přes dvě stránky, tak celá první stránka je věnována popisu toho, čeho se měl žalobce dopustit, jak byl za to potrestán, že se proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně odvolal a co namítal a navrhoval. Následující tři odstavce závěrů žalovaného jsou pak citacemi právních ustanovení, o nichž se samozřejmě předpokládá, že jsou obecně známými, přičemž je v nich konstatováno, že žalovaný důkladně prostudoval spisový materiál (ostatně jak jinak?) a vycházel ze skutečností, které bylo možno objektivně posoudit (z jakých

a jak je hodnotil?). A pak již v podstatě následují dva další odstavce o celkem devíti řádcích, v nichž teprve žalovaný „odůvodnil“ své rozhodnutí, tedy rozhodnutí o vině a trestu.

Z nich se však nelze dobrat toho, jak žalovaný hodnotil výpovědi svědků vzhledem ke konkrétním námitkám, tedy že měl žalobce pouze podepřenou hlavu, že nadržel za jízdy hovorové zařízení, že jej policisté nemohli vidět, proč byly odmítnuty navrhované důkazy atd. Všechny tyto zásadní úvahy pro rozhodnutí ve věci totiž v odůvodnění žalovaného rozhodnutí chybí, případně jsou nahrazeny jen obecnými floskulami o věrohodnosti, konzistentnosti či o vzájemném souladu rozhodných skutečností. To ovšem o věci nic neříká, nemá žádnou vypovídající schopnost o skutku žalobce. Přitom ve výpovědích svědků, o jejichž věrohodnosti nemá krajský soud rovněž důvod pochybovat, je řada okolností, jež bylo možno pro odůvodnění rozhodnutí použít. To však již není úkol krajského soudu, nahrazovat odůvodnění žalovaného rozhodnutí, neboť posláním správního soudnictví je pouze kontrola výkonu veřejné správy a nikoliv odstraňování nedostatků vzniklých při jejím výkonu orgány veřejné správy.

Přesto již nyní musí krajský soud alespoň uvést, že pro rozhodnutí ve věci nemůže být určující to, zda svědci mohli popsat hovorové zařízení či nikoliv. Kdo z nás by toho byl ostatně asi schopen, zvláště s určitým časovým odstupem? Odpověď je nasnadě, nikdo. V přestupku daného typu tak bude nepochybně rozhodující vjem této skutečnosti ze strany příslušných svědků, když telefonování za jízdy má svůj zřejmý projev. Zvláště je-li pozorováno z bezprostřední blízkosti.

V souvislosti s uvedeným nelze ještě nepoznamenat, že řízení v prvním stupni tvoří s řízením odvolacím sice jeden celek, nicméně z každého rozhodnutí musí být zřejmé důvody, jež k němu vedly. Je proto nepřijatelné, aby byl v těchto případech výsledek řízení, a to jak co do výroku, tak jeho odůvodnění, zjistitelný jen za předpokladu, že vedle sebe obě rozhodnutí tak říkajíc „leží“, jejich vzájemným porovnáváním a doplňováním. Proto i kdyby se odvolací orgán plně ztotožnil s rozhodnutím správního orgánu I. stupně, nestačilo by na ně jen odkázat, aniž by jeho závěry odvolací orgán (v dané věci žalovaný) zmínil. Jinými slovy, ztotožňuje-li se odvolací orgán se závěry prvoinstančního správního orgánu, musí je uvést, neboť jen tak se s nimi může ztotožnit. Bez toho by bylo rozhodnutí o odvolání nesrozumitelné.

Lze tak shrnout, že pro absenci důvodů, jež k vydání žalovaného rozhodnutí došlo (porušení § 68 odst. 3 správního řádu), je toto rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a jako takové je musel krajský soud podle § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. bez jednání zrušit a věc žalovanému vrátit k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s.ř.s.). V něm bude žalovaný vázán právními názory vyslovenými v tomto rozsudku (viz § 78 odst. 5 s.ř.s), t.j. vypořádá se se všemi odvolacími námitkami žalobce a ve věci znovu rozhodne.

Žalobce měl ve věci plný úspěch, když žalované rozhodnutí bylo zrušeno, a proto má právo na náhradu nákladů řízení podle § 60 odst. 1 s.ř.s. proti účastníkovi, který úspěch neměl. Náklady žalobce spočívaly v náhradě soudního poplatku 2.000,-- Kč, odměně advokáta za dva úkony právní služby při zastupování po 2.100,-- Kč (převzetí a příprava zastoupení, písemné podání žaloby soudu - § 11 odst. 1 písm. a/ a d/ a § 9 odst.3 písm.f/ ve spojení s § 7 vyhl. č. 177/1996 Sb.) a náhradě jeho hotových výdajů za dva úkony po 300,-- Kč (§ 13 odst. 3 citované vyhlášky). Náhrada nákladů řízení bez daně z přidané hodnoty by tak činila úhrnem 6.800,--Kč. Protože je ale zástupce žalobce plátcem daně z přidané hodnoty, jak řádně doložil, byla k uvedené částce podle § 57 odst. 2 s.ř.s. ještě připočtena výše této daně z odměny za zastupování a paušálních částek ve výši 960,--Kč, takže celková výše náhrady nákladů řízení činí 7.760,--Kč. Náklady řízení je žalovaný povinen zaplatit podle výroku č. II tohoto rozsudku zástupci žalobce, neboť je advokátem (viz § 64 s.ř.s. a § 149 odst. 1 o.s.ř.).

P o u č e n í :

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§§ 54 odst. 5 a 55 odst. 5 s. ř. s.).

Proti pravomocnému rozhodnutí je přípustná kasační stížnost, kterou lze podat z důvodů uvedených v § 103 a násl. s. ř. s. ve lhůtě dvou týdnů po doručení rozhodnutí. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost se podává do 31. prosince 2011 ke Krajskému soudu v Hradci Králové; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Nejvyššího správního soudu.

Od 1. ledna 2012 se kasační stížnost podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u soudu, který napadené rozhodnutí vydal.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 17. ledna 2012

JUDr. Pavel Kumprecht, v.r.
samosoudce